

■ Нельга забыць

Росіцкі рэквіём

Кажуць, што час — най-лепшы доктар, ён рана ці позна лечыць ранення душы, гоіць самую балючую рану, нясе супакаенне! Але нават доўгія гады і тыя не здольныя суцэшыць. І доказ гэтаму — памяць пра Асвейскую трагедыю: семдзесят пяць гадоў мінула, як яна адбылася, а думкі зноў і зноў варушаць пачуццё крыўды, розум па-ранейшаму не згаджаецца ўспрыняць жahlівую рэчаіснасць і тысячы безабаронных ахвяр. Росіцкі рэквіём яшчэ раз ускалыхнуў памяць пра нялюдскую вайну супраць чалавецтва.

Бяда здарылася 16 лютага 1943 года. У гэты дзень фашысты пачалі карную аперацыю супраць мірнага насельніцтва на тэрыторыі Асвейскага, Дрысенскага, Расонскага і Полацкага раёнаў пад назвай «Зімовае чараўніцтва». Гітлераўскія паслугачы сагналі ў мясцовы касцёл жыхароў Росіцы і навакольных вёсак і, пратрымаўшы некалькі дзён, вывелі на ўскраіну і жыўцом спалілі ў вялікім гумне. У той дзень загінулі 1528 чалавек. Сярод забітых былі два каталіцкія святары — ксяндзы Антоній Ляшчэвіч і Юрый Кашыра. Да апошняй хвілі-

ны яны заставаліся ў храме разам з парафіянамі, праводзілі бесперапынную малітву за выратаванне і не пакінулі вернікаў нават у момант смерці.

Сёлета некалькі соцень вернікаў сабраліся на пакутнае месца, каб у супольнай малітве і ў тым самым касцёле, які падчас трагедыі быў канцэнтрацыйнай зонай, маліцца за росіцкіх пакутнікаў, у журботнай працэсі прайсці дарогай, па якой апошні раз ішлі безабаронныя людзі. Каб ускласці кветкі і паставіць лампадкі каля крыжа, які ўзвышаецца на месцы

спаленага з людзьмі гумна. Узначаліў памятную працэсію біскуп Віцебскай дыяцэзіі Алег Буткевіч разам з пробашчам Чэславам Курчэкам — лаўрэатам прэміі «За духоўнае адраджэнне», і многімі святарамі касцёлаў Віцебшчыны.

Гісторыя сведчыць: трагедыя Асвейшчыны — адна з самых жудасных старонак вайны на тэрыторыі Беларусі. Аперацыя нацыстаў па жорсткасці пераўзышла ўсе праведзеныя да гэтага акцыі па знішчэнні мірнага насельніцтва. У выніку блакады, а доўжыла-

ся яна амаль паўтара месяца, толькі ў колішнім Асвейскім раёне былі спалены ўсе 158 населеных пунктаў, частка з якіх знішчана разам з людзьмі. З дваццаць адной тысячы на папалішчы вярнулася толькі шэсць з паловаю тысяч колішніх жыхароў.

Анатоль КЛЯШЧУК,
фота аўтара.
Верхнядзвінскі раён, вёска Росіца.

Поўную версію фотарэпартажу глядзіце на партале www.zviazda.by

ФАКТЫ

ПАДЗЕІ

НАВІНЫ

ФАКТЫ

ПАДЗЕІ

НАВІНЫ

ГЭТА НЕ ГУЛЬНЯ

У Мінску адбыўся прэм'ерны паказ мастацкага фільма «Не гульня». Ён быў створаны на нацыянальнай кінастудыі «Беларусьфільм» спецыяльна да 100-годдзя Узброеных Сіл Беларусі па заказе Міністэрства культуры пры ўдзеле Міністэрства абароны.

Стужка расказвае пра сучасную армію вачыма маладога праграміста, які пайшоў туды для таго, каб болей даведацца пра баявую тэхніку і парадак, які пануе ў войску. Але паступова малады чалавек перагледзеў усё сваё жыццё...

— Фільм паказвае тое, як маладыя людзі ва Узброеных Сілах становяцца сапраўднымі грамадзянамі сваёй краіны, — зазначыў міністр абароны Андрэй РАЎКОЎ. — Як юнакі выкоўваюць свой характар, разважаюць над сваімі арыенцірамі. Хлопцы, якія прыйшлі з усіх куткоў краіны, пакрысе спайваюцца ў магутны калектыў, здольны адстаяць краіну.

У сваю чаргу першы намеснік міністра культуры Ірына ДРЫГА растлумачыла назву стужкі.

— Армія — гэта школа сталення, мужнасці для тысяч юнакоў. І за гэты час яны пераконваюцца, што рэальнае жыццё — гэта не камп'ютарная гульня, дзе ўсё можна ў любы момант пачаць нанова...

Здымкі стужкі праходзілі ў Мінску, на «Лініі Сталіна», Кургане Славы і ў Пячах. Але перад пачаткам прэм'ернага паказу разгарнулася мабільная выстаўка ўзбраення. Тыя, хто хацеў праверыць, наколькі ён трапны, маглі папрактыкавацца на трэнажорах, якія выкарыстоўваюцца для наву-

чання абыходжанню са стралковай зброяй і гранатамітамі. І, вядома ж, можна было пабачыць сапраўдныя снайперскія вінтоўкі і пісталеты-кулямёты.

ПАТРЫЯТЫЗМ
ПАЧЫНАЕЦА СА ШКОЛЫ

Многія школы Беларусі маюць свае музеі. Зараз іх налічваецца крыху менш за паўтары тысячы. 230 з іх адносяцца да ваенна-гістарычнага профілю. Аднак дагэтуля няма адзінага зборніка школьных музеяў. Зрэшты, гэтую хібу плануець выправіць.

— Рэспубліканскі цэнтр экалогіі і краязнаўства зараз фарміруе банк даных гэтых музеяў, — паведаміла кансультант упраўлення сацыяльнай, выхаваўчай і ідэалагічнай работы галоўнага ўпраўлення выхаваўчай работы і маладзёжнай палітыкі Міністэрства адукацыі Ларыса ЕМЯЛЬЯНЧЫК. — Праца — каласальная. Але разам з тым яна мае значны выхаваўчы патэнцыял. За дзесяцігоддзі ў гэтых музеях быў сабраны велізарны пласт ваенна-гістарычнай спадчыны нашай краіны.

Асабліва гэта важна ў кантэксце патрыятычнага выхавання вучняў, бо праз некалькі гадоў ім будзе даверана місія падтрымання міру ў Беларусі.

— У нашай краіне зроблена вельмі шмат для ваеннай бяспекі, — зазначыў начальнік упраўлення інфармацыі і прэс-сакратар галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы Міністэрства абароны палкоўнік Уладзімір МАКАРАЎ. — Але задач, якія стаяць перад намі, па-ранейшаму

шмат. Чалавек, які любіць і гатовы ахоўваць Радзіму, ёсць на любой працы. Таму, напрыклад, патрыёт-настаўнік не менш значны за патрыёта-вайскоўца. А сучасны патрыёт мусіць быць годным гісторыі сваёй краіны.

Валяр'ян ШКЛЕННИК.

НАТАРЫУСЫ — СУПРАЦОЎНІКАМ
І ВЕТЭРАНАМ МІЛІЦЫІ

Мінская гарадская натарыяльная палата сумесна з галоўным упраўленнем унутраных спраў Мінгарвыканкама арганізуюць акцыю, прымеркаваную да Дня беларускай міліцыі. Падчас яе натарыусы Мінскай гарадской натарыяльнай акругі бясплатна пракансультуюць супрацоўнікаў органаў унутраных спраў і ветэранаў міліцыі 2 сакавіка.

Удзел у акцыі па бясплатным прававым кансультаванні прымуць усе натарыяльныя канторы і натарыяльныя бюро Мінска. На працягу працоўнага дня 2 сакавіка супрацоўнікі АУС і ветэраны міліцыі змогуць атрымаць кансультацыю натарыуса па любых пытаннях, звязаных са здзяйсненнем натарыяльных дзеянняў. Для атрымання кансультацыі ахвотныя могуць папярэдне запісацца на прыём да натарыуса, паведамілі ў аддзеле інфармацыі і грамадскіх сувязяў ГУУС Мінгарвыканкама.

Час работы, адрасы і тэлефоны натарыяльных кантор і натарыяльных бюро Мінска можна ўдакладніць на афіцыйным сайце Беларускай натарыяльнай палаты <http://belnotary.by/> у раздзеле «Знайсці натарыуса».

Сяргей РАСОЛЬКА.